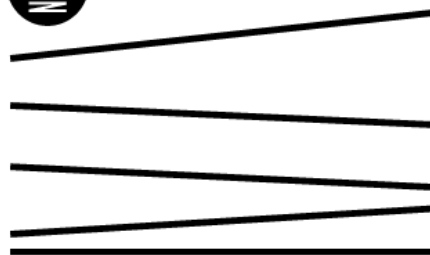

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Lessing, Gotthold Ephraim.; af Lessing ;
oversat af P. Top Wandal.

Titel | Title:

Jøderne : et Lystspil, i en Act

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1772

Fysiske størrelse | Physical extent:

68 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

LESSING

Søderne.

1772.

56, - 60 - 80

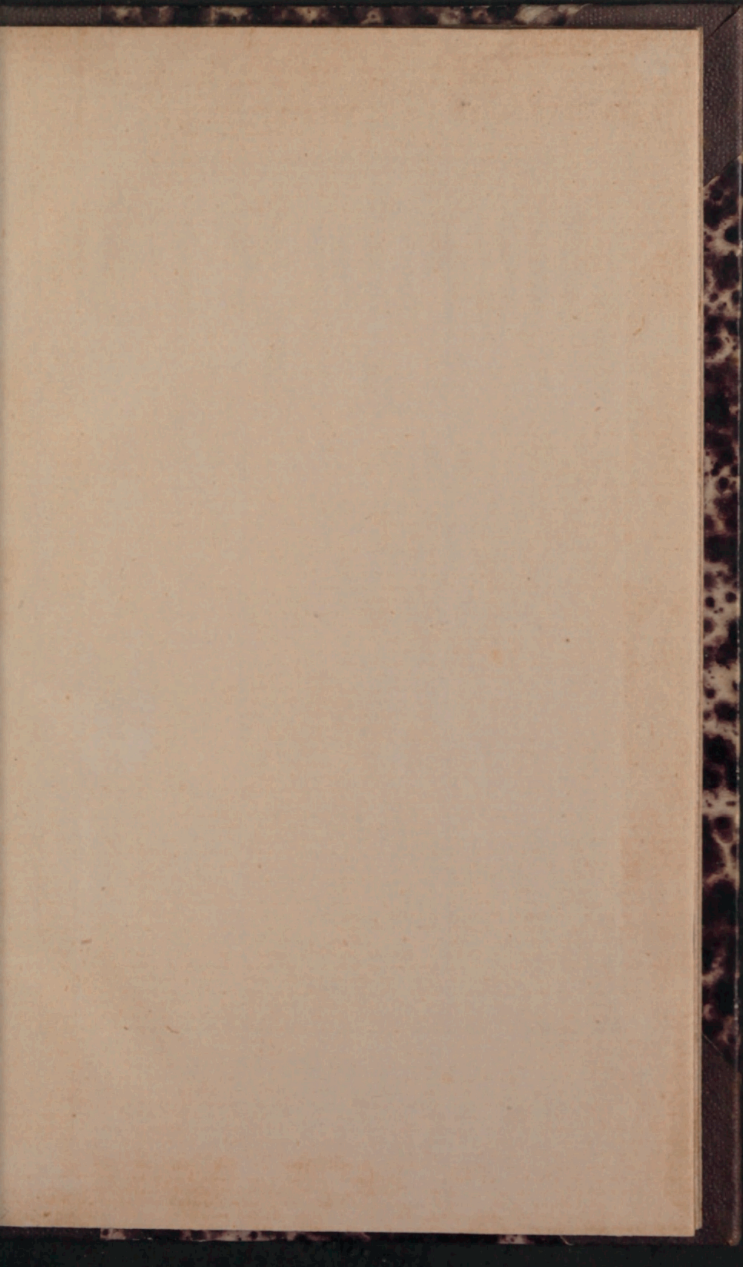
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 00515 7

+ 12X

Jøderne.

Et Lystspil,

i en Act,
af Lessing.

Oversat
af
P. Top Bandal.

Kiøbenhavn, 1772.

Hos Forleggeren Gyldendal i Trompeter-Gangen
No. 112 for 1 Mark.

Personerne.

Michel Stik.

Morten Krumm.

En Rejsende.

Christoffer hans Tiener.

Baronen.

En ung Froken hans Dotter.

Lisette.

Forste Scene.

Michel Stik, Morten Krumm.

Morten.

Du tossede Michel Stik!

Michel Stik.

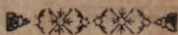
Du tossede Morten Krumm!

Morten.

Naa, naa, lad os kuns tilstaae, at vi begge to have været Erke-Tosser. Det havde jo ikke kommet an derpaa om, vi havde dræbt en mere.

Michel.

Du er en Dumrian. Hvordan kunde vi begyndt det Klogere? vare vi ikke got forklædt? var ikke Rudsken paa vor Side? var det vores Skyld, at Lykken spillede os saadan en Streg? har jeg ikke sagt det hundrede gange: Den forbistrede Lykke, uden den kan man ikke engang være en god Gauthv.

Morten.

Jh nu, naar jeg ret betragter det, saa ere vi derved neppe en Dag længere blevne frie for Galgen.

Michel.

Aa, en stor Sag med Galgen. Dersom alle Tyve skulde hænges, maatte Galgerne staae noget tettere. Man seer jo neppe een hver to Miile. Og hvor der er een, er den jo ganske ledig. Jeg troer de gode Dommere af bare Heflighed vil lade disse Redskaber forfalde. Hvortil nytter de ogsaa? til intet, uden i det hæneste, at en af vores Haandverk kan blinke med Øynene, naar han gaaer dem forbie.

Morten.

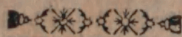
Aa! det gjør jeg ikke engang, min Fader og Oldesader have ladet deres Liv paa dette Sted, hvi skulde jeg da forlange det bedre? Jeg skammer mig ikke ved mine Forsædre.

Michel.

Men de got Folk har Marsag at skamme sig ved dig. Der senler endnu vel i, at Du har giort saa meget, at man kan holde dig for deres rette og ægte Søn.

Morten.

O! tænker du da, at det derfor skal være vores Herre skienket? og jeg skal gandske vist hævnne mig paa den forbandede Fremmede, som reev os dette seede Stykke af Munden, hans Ubr skal

skal han miste, saa rigtig, som — — ha! ha!
 See! Der kommer han just. Snart gaae din
 Ven! Jeg skal giøre mit Mesterstykke.

Michel.

Men mit halvt! mit halvt!

Anden Scene.

Morten Krumm, den Reisende.

Morten.

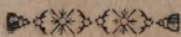
Jeg vil anstille mig dum. Gandske tjenst-
 villige Tiener, min Herre — — Jeg
 skal hede Morten Krumm og holdes for velbes-
 talter Foged paa denne Gaard.

Den Reisende.

Det kan vel være min Ven. Men har I
 ikke seet min Tiener?

Morten.

Til Tieneste; nei. Men jeg har nok havt
 den Ære, at høre meget godt om deres priis-
 værdige Person. Og altsaa fornøyer det mig, at
 jeg har den Ære, at nyde den Ære af Deres
 Bekjendtskab. Man siger, at De i gaar Aftes
 skal have reddet vores Herre paa hans Rense
 af en meget farlig Fare. Saasom jeg nu ikke
 kan andet end glæde mig over min Herres Lykke,
 saa glæder jeg mig — —

Den Reisende.

Jeg gietter hvad I vil sige. I vil takke mig, fordi jeg har hjulpen Eders Herre —

Morten.

Ja, gandske rigtig; just det.

Den Reisende.

I er en ærlig Mand —

Morten.

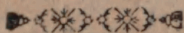
Upaatvilelig. Og med Ærlighed kommer man ogsaa altid længst.

Den Reisende.

Det er mig ikke en liden Fornøjelse, at jeg med saa ringe en Tjeneste, har gjort mig saa mange rettskafne Folk forbunden. Deres Erkiendtlighed er en overflødig Belønning for det jeg har gjort. Den almindelige Menneskekierlighed forbandt mig dertil. Det var min Skyldighed, og jeg maatte være fornøjet, om man ikke havde anseet det for andet. I ere alt for gode, I kiære Folk, at I takker mig for det, som I uden Tvivl vilde med ligesaa stor Iver beviset mig, dersom jeg havde været i samme Fare. Kan jeg ellers tiene jer i noget, min Ven?

Morten.

Ala! med at tiene mig, min Herre, vil jeg ikke falde Dem besværlig. Jeg har min Dreng, som skal betjene mig, naar det gøres nødigt. Men — jeg gad gierne vidst: Hvorledes det er gaaet til? Hvor var det? Vare der mange
Spitsz

Spitsbuber? vilde de myrde vores gode Herre, eller, vilde De kun tage Pengene fra ham? Det ene havde dog været bedre end det andet.

Den Reisende.

Jeg skal med saa Ord fortælle jer heele Sagen. Det var omtrent en Miil herfra hvor Røverne i en huul Bei havde overfaldet Eders Herre. Jeg reiste just samme Ben, og hans angestfulde Raab om Hielp bevægede mig, at jeg tillige med min Tiener reed derhen i største Hast.

Morten.

Ei! Ei!

Den Reisende.

Jeg fandt ham i en aaben Vogn —

Morten.

Ei! Ei!

Den Reisende.

Tre forklædte Karle —

Morten.

Forklædte? Ei!

Den Reisende.

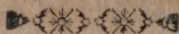
Ja; havde alt givet sig i Færd med ham.

Morten.

Ei! Ei!

Den Reisende.

Jeg veed ikke, om de vilde dræbe ham, eller om de kun vilde binde ham, for siden med desto større Sikkerhed at plyndre ham.

Morten.

Ei! Ei! Ja i Sandhed vilde de dræbe ham; de ugudelige Menneſker!

Den Reifende.

Det vil jeg juſt ikke paafaae, af Frygt for at giøre dem Uret.

Morten.

Ja, ja, De kan ſikker troe, at de vilde dræbe ham. Jeg veed, jeg veed det gandske viſt.

Den Reifende.

Hvoraf veed I det? dog det kan vel være. Saa ſnart Roverne ſaae mig, forlode de deres Bytte, og løb af ald Magt til de nærmeste Buſke. Jeg løſte min Piſtol efter dem. Dog det var allerede mærkt, og de alt for langt borte, ſaa jeg tvivler paa, at jeg har truffen nogen.

Morten.

Nej, De har ikke truffen nogen.

Den Reifende.

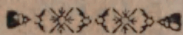
Veed I det?

Morten.

Jeg tænker kun ſaa; efterſom det dog alt var mærkt. Og i Merke meener jeg, ſkal man ikke kunde ſigte got.

Den Reifende.

Det meener jeg ogsaa. Jeg kan ikke beſkrive Eder, hvor erkientlig jeres Herre viſte ſig imod mig. Han kaldte mig hundrede gange ſin
Bes

Befrier, og nødte mig, at reise tilbage med ham til hans Gaard. Jeg vil ønske, at mine Omstændigheder tillod mig at være længere hos denne behagelige Mand; men jeg maae endnu i Dag igien reise bort — Og just derfor leder jeg efter min Tiener.

Morten.

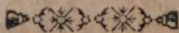
Aa! Lad dog Tiden ikke falde Dem lang hos mig. Vie dog lidt endnu — ja! hvad vilde jeg nu spørge om? Røverne — siig mig engang — hvordanne saa de da ud? Hvordan gif de? De havde forklædt sig; men hvorledes?

Den Reisende.

Eders Herre paastaar fuldt og fast, at det var Jøder. De havde Skiæg, det er sandt, men de taledes ligesom Bønderne i denne Egn i almindelighed taler. Vare de forklædte, som jeg vist tror, saa kom Tusmørket dem vel tilpas, Thi jeg begriber ikke hvorledes Jøderne kan gjøre Beiene usikre, da her i Landet taales saa saa af dem.

Morten.

Ja! ja! Jeg troer ogsaa gandske vist, at det har været Jøder. De kiender endnu ikke det ugudelige Paf. Saa mange de ere, ingen undtagen, ere Bedragere, Tyve og Stratens Røvere. Derfor er det ogsaa et Folk, sem den gode Gud har forbandet. Jeg skulde kun være Konge. Jeg lod ingen, ikke en eneste beholde Livet. Ach! Gud bevare alle rettskafne Kristne

fra disse Folk. Dersom den gode Gud ikke selv hadede dem, hvor var der da for kort Tiid siden, ved den Ulykke i Breslau bleven engang saa mange af dem, som af de Kristne? vores Præst erindrede det ogsaa meget fornøstigt i sidste Prædiken. Det er ligesom de har hørt derpaa, at de derfor strax vil hævne sig paa vores gode Herre. Ach, min kiere Herre, dersom De vil have Lykke og Velsignelse i denne Berden, saa vogt Dem for Jøderne, som for Pesten.

Den Reisende.

Gud give det var kun Pøbelen allene, som talte saaleedes!

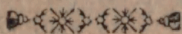
Morten.

Min Herre, for Exempel; jeg har engang været til Market, — ja! naar jeg tænker paa det Market, vilde jeg tage Livet af alle de forbandede Jøder, dersom jeg kun kunde. I Trængselen havde de borttrappet Tørklædet fra een, Tobaks Daasen fra den anden, Uhrret fra den tredie, og jeg veed ikke hvad meere. Hurtige ere de, Drenmæssig hurtige, naar det kommer an paa at stiale. Langt behændigere end Orgel-Mesteren paa Orgelværket. For Exempel, min Herre, først trænger de sig ind paa een, omtrent som jeg nu ved Dem — — —

Den Reisende.

Kun en smule høfligere, min Ven — —

Mor-

Morten.

O! lad mig dog viise Dem det. Naar de nu staaer saaledes — seer De — som en Bind ere de med den ene Haand ved Uhr = Fikken (I stæden for at tage efter Uhret stikker han Handen i Kiollommen og stielet Tobaks = Daasen) Men alt dette kan de nu giøre saa gesvindt, at man skulle sværge paa, de rakte Haanden derhen, naar de rakte den hifihen. Naar de tale om Tobaks = Daasen, sigte de gandske vist til Uhret. Og naar de tale om Uhret, har de gandske vist i Sinde at stielet Tobaks = Daasen (Han vil gandske listig tage Uhret, men bliver greben)

Den Reisende.

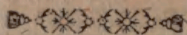
Sagte! Sagte! hvad har Eders Haand her at leede efter?

Morten.

Der seer Demin Herre, hvilken slet Spitsbube jeg er, havde en Jøde allerede giort saadant et Greb, saa havde det gode Uhr gandske vist været fløiten. Dog siden jeg seer, at jeg falder Dem besværlig, saa tager jeg mig den Frihed at anbefale mig Dem, og for Deres beviste Belgierninger forbliver jeg min Livs Tiid, min hentyarede Herres Indigste Tiener M o r t e n K r u m m, velbestalter Foged paa dette høiadelige Gods.

Den Reisende.

Gaae kun, gaae.

Morten.

Men for alting huff paa, hvad jeg har sagt Dem om Jyderne. Det er lutter ugudeligt tyvagtigt Paf.

Tredie Scene.

Den Reisende.

Maaskee denne Karl saa dum han end er, eller anstiller sig, er en langt større Bedrager end der nogen Tiid har været blant Jyderne. Naar disse bedrage, betænker man ikke, at de Kristne har nødt dem dertil. Jeg tvivler paa, at en af dem kan rose sig af, at have handlet oprigtig med en Jøde. Denne gjør i det hejeste inset, uden at giengælde dem lige for lige, naar tvende Folkeslag skal omgaaes hinanden redelig, maa de begge gjøre sit dertil. Men hvad, om det hos det ene er en Religions Punkt, ja næsten en Fortieneste at forfølge det andet? Dog — —

Fierde Scene.

Den Reisende, Christoffer.

Den Reisende.

Altid skal man lede en Time efter jer, naar man vil have jer sat.

Christoffer.

De skiemter, min Herre. Er det ikke sandt, jeg fandt kun være paa et Sted af gangen

gen? er det altsaa min Skyld, at De ikke strax har begivet sig til dette Stæd? I Sandhed De finder mig altid der, hvor jeg er.

Den Reisende.

Saa? og I raver jo? nu begriber jeg hvorfor I er saa vittig. Har I da allerede saa tidlig paa Dagen drukken jer fuld?

Christoffer.

De taler om at være fuld, og jeg har knap begyndt at drikke. Et Par Flasker god Morgen Viin, et par Glas Brændeviin og en Hvedeknub undtagen, har jeg, saa sandt jeg er en ærlig Mand, ikke nydt det ringeste. Jeg er endnu gandske fastende.

Den Reisende.

O det kan man see paa jer. Og jeg raader jer, som en Ven, at tage en dobbelt Portion.

Christoffer.

Et fortreffeligt Raad! Jeg skal ikke efterlade, som min Skyldighed er, at ansee det som en Befalning. Jeg gaaer, og De skal see, hvorvel jeg skal føre mig det til Nytte.

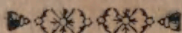
Den Reisende.

Gier jer ikke gal. I den Stæd kan I gaae hen at sadle og pakke paa Hestene. Thi jeg vil bort endnu i denne Formiddag.

Christoffer.

Dersom De af Skiemt har raadt mig til at tage en dobbelt Frokost, hvorledes kan jeg

da

da troe, at De siger dette for Alvor? Jeg troer De i Dag vil have Deres Spøg med mig? gjør maaskee den unge Frøken Dem saa munter? O det er et allerkiereſte Barn! — — Kun en ſmule ældre, en lille Smule ældre ſkulle hun være. Er det ikke ſandt, min Herre? Naar Fruentimmerne ikke ere komne til en vis Modenhed — — —

Den Reifende.

Gaae, og gjør, hvad jeg har befalet jer.

Chriſtoffer.

De bliver alvorlig. Ikke deſto mindre vil jeg dog bie til De befaler mig det tredie gang. Den Punkt er alt for vigtig. De kan have overiilet ſig. Og jeg har altid været vant til, at give mine Herrer Tiid at betænke ſig. Overveien det vel; ſaa haſtig igien at forlade et Stæd, hvor man næſten bær os paa Hænderne? Vi kom her førſt i gaar. Vi har beviift Herren uendelig ſtore Tienester, og dog alligevel neppe nydt et Aftens Maaltid og en Frokoſt hos ham.

Den Reifende.

Eders Grovhed er utaalelig. Naar man beſlutter at tiene, ſkulle man ogsaa venne ſig til at gjøre mindre Omſtændigheder.

Chriſtoffer.

Got min Herre. De begynder at moralifere, det er, at De bliver vreed. Giv Dem tilfreds. Jeg gaaer alt.

Den

Den Rejsende.

J maae være lidet vandt til at overvæge en Ting. Det, som vi har bevist denne Herre, taber Navn af en Belgierning, saa snart det synes, at vi venter den mindste Belønning derfor. Jeg skulle ikke engang ladet mig nøde hid. Den Fornøielse, at have hiulpet en ube-kiendt uden Hensigt, er uendelig stor. Og han selv vilde ønsket os langt flere Betsignelser, end han nu giver os umaadelige Taksigelser. Naar man sætter en i den Forbintlighed, at han maae betakke sig vidtløst og tillige giøre Bekostninger, saa beviser han os en Gientieneste, som falder ham besværligere end os vores Belgierning. De fleste Mennisker ere alt for fordærvede til, at en Belgierers Nærværelse ikke skulle falde dem besværlig. Den synes at fornødre deres Stoltthed — — —

Christoffer.

Deres Philosophie min Herre gjør Dem stakaandet. Got De skal see, at jeg er lige-
saa høimodig som De. Jeg gaar; inden et Kor-
teer skal De kunde stige til Hest.

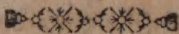
Femte Scene.

Den Rejsende, Frøkenen.

Den Rejsende.

Saa lidet jeg har gjort mig gemeen med det-
te Menniske, saa gemeen gjør han sig
med mig.

Frø.

Frøkenen.

Hvorfor forlader De os min Herre? hvorfor er De her saa allene? Er vores Ungængelse, i de saa Tider De har været hos os allerede bleven Dem modbydelig? det skulle giøre mig ondt. Jeg vilde saa gierne behage heele Verden. Og frem for alle andre vilde jeg ikke gierne mishage Dem.

Den Reisende.

Forlad mig, Frøken. Jeg vilde kun besale min Tiener, at holde alting færdig til Bortreisen.

Frøkenen.

Hvad er det De taler om; om Bortreisen? Hvor længe er det vel siden De kom? Dersom De endda alt havde været et Aar hos os, saa kunde man dog tilgive Dem det, om en traurig Time havde bragt Dem paa dette Indfald. Men hvad? ikke engang at vilde biev en heel Dag? det er alt for slemt. Jeg siger Dem, jeg bliver vred, dersom De end engang tænker derpaa.

Den Reisende.

De kan ikke true mig med noget verre.

Frøkenen.

Nei Alvor? Er det sandt, vilde det giøre Dem ont, om jeg blev vred paa Dem?

Den Reisende.

Hvorledes kan et elskværdig Fruentimmers Brede være os ligegyldig?

Frø

Frøkenen.

Det De sjaer, lyder næsten ligesom De vilde skierise: Dog jeg vil tage det for Alvor, lad være jeg end tager feil. Altsaa, min Herre, — — jeg er lidet elskværdig, som man har sagt mig, og jeg siger Dem endnu engang, jeg vil blive forskrækkelig, forskrækkelig vreed, dersom De tænker paa at reise bort fra nu af og til Nye Nar.

Den Reisende.

Tiden er meget kjerlig bestemt. Saa vilde De vise mig Døren midt om Vinteren. Og i det fletteste Veir — — —

Frøkenen.

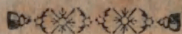
Ei hvem siger det? jeg siger kun, at De da for Anstændigheds Skyld, engang kan tænke paa Bortreisen. Vi vil derfor ikke slippe Dem; vi skal nok bede Dem — —

Den Reisende.

Maaskee ogsaa for Anstændigheds Skyld?

Frøkenen.

En, see! man skulle ikke troe, at saa ærligt et Ansigt ogsaa kunde spotte — — — Ach! Gud! der kommer Papa. Jeg maae gaae, for alting siig ham ikke, at jeg har været hos Dem. Han bebreider mig desuden tit nok, at jeg gierne vil være hos Mandfolk.

Siette Scene.

Baronen, Den Reisende.

Baronen.

Var ikke min Datter hos Dem? Hvorfor løb den Wildlap bort?

Den Reisende.

Den Lykke er uskateerlig, at have saa behagelig og munter en Datter. Hun fortryller en ved hendes usorstilte Tale, hvori hersker en elskværdig Uskyldighed, og den allernaturligste Bittighed.

Baronen.

De dømmet alt for gunstig om hende. Hun har kun været lidet iblant Folk af hendes Stand, og besidder i en meget liden Grad den Kunst at behage, som er vanskelig, at lære paa Landet, og som dog ofte formaaer meere, end Skionheden selv. Alting hos hende er endnu den blotte Natur, som er overladt til sig selv.

Den Reisende.

Og denne er saa meget meere elskværdig, som den er rar at finde i Kiøbstøderne. Alting er der forstilt, tvungen og noget man har lært. Ja man er allerede kommen saa vidt deri, at man holder Dumhed, Grovhed og Natur, for Ord, som betyder det samme.

Baro-

Baronen.

Hvad kunde være mig behageligere, end at jeg seer, hvorledes vores Tanker og Domme ere saa overeensstemmende? Jeg holder dette for et ubedrageligt Beviis paa at mine Tanker og Domme ere rigtige. O! at jeg for lang Tid siden havde havt en Ven, som lignede Dem!

Den Reisende.

De bliver uretsfærdig imod Deres andre Venner. Det gjør mig ont, at jeg er en uskyldig Aarsag dertil.

Baronen.

Imod mine andre Venner, siger De? Jeg er halvtredsindstive Aar gammel — Bekjendtere har jeg havt, men endnu ingen Ven. Og aldrig er Venskab forekommet mig behageligere end i de saa Timer, da jeg stræber efter Deres. Hvorved kan jeg fortjene det?

Den Reisende.

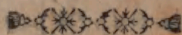
Mit Venskab har saa lidet at sige, at den blotte Pængsel derefter er en tilstrækkelig Fortieneste, til at faae det. Deres Bøn er langt meere værd, end det De beder om.

Baronen.

O! min Herre, en Belgiorers Venskab — —

Den Reisende.

De forlade mig — er ingen Venskab. Naar De betragter mig under denne falske

Stikkelse, kan jeg ikke være Deres Ven. Jeg sætter et Øyeblik, at jeg er Deres Belgiorer, maatte jeg ikke frygte, at Deres Venskab ikke var andet end en virkende Taknemmelighed.

Baronen.

Men kan ikke begge lade sig foreene?

Den Rejsende.

Meget vanskeligt. Denne holder et ædelt Gemyt for sin Plikt. Hiin udfordrer lutter vilkaarlige Bevægelser af Sielen.

Baronen.

Men hvad skulle jeg — Deres alt for fine Smag gjør mig reent forvirret —

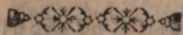
Den Rejsende.

Alt mig kun ikke høyere end jeg fortjener. I det høyeste er jeg et Menneske, som med Fornøjelse haver giort sin Skyldighed. Skyldigheden i sig selv fortjener ingen Taknemmelighed. Men at jeg har giort den med Fornøjelse, derfor er jeg tilstrækkelig bleven belønnet ved Deres Venskab.

Baronen.

Denne Høymodighed gjør mig kuns mere forvirret — Men maaskee jeg er for dristig — Jeg har endnu ikke vildet understaage mig at spørge efter Deres Navn, efter Deres Stand — Maaskee jeg byder mit Ven- skab til en, — som foragter — —

Den

Den Reisende.

Forlad mig, min Herre! — De — De gier sig — De har alt for høye Tanker om mig.

Baronen.

(sagte)

Skal jeg vel spørge ham? Han kan tage min Nysgierighed ilde op.

Den Reisende.

(sagte)

Dersom han spørger mig, hvad skal jeg da svare ham?

Baronen.

(sagte)

Spørger jeg ham ikke, kan han holde det for Grovhed.

Den Reisende.

(sagte)

Skal jeg sige ham Sandhed?

Baronen.

(sagte)

Dog jeg vil gaae den sikkerste Vei. Jeg vil først lade hans Tiener udfritte.

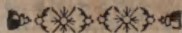
Den Reisende.

(sagte)

Kunde jeg dog befries fra denne Forvirring! — —

Baronen.

Hvorfor saa i Tanker?

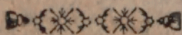

Den Reisende.

Jeg vilde just gjort det samme Spørsmål til Dem min Herre —

Baronen.

Jeg veed det, man forglemmer sig selv undertiden. Lad os tale om noget andet — Seer De, at det var virkelige Jøder, som anfaldt mig? Just nu har min Sognefoged sagt mig, at han for tre Dage siden traf tre paa Landeveien. Som han beskriver mig dem, har de seet Skielmer ligere end ærlige Folk. Hvorfor skulde jeg ogsaa tvivle derpaa? Et Folk, som er saa forpikket paa Fordeel, agter lidet, enten det faaer den med Ret eller Uret, med List eller Vold — Det synes ogsaa at være født til Handelen, eller reent ud at sige, til Bedragerie. Høflig, frie, stræbsom, taus ere Egenskaber, som vilde giøre det agtbart, dersom det ikke anvendte dem alt for meget til vores Ulykke. (han tier noget) Jøderne have desuden tilføjet mig ikke liden Glæde og Fortræd. Da jeg endnu stod i Krigstieneste lod jeg mig overtale til at underskrive en Bærel for en af mine Bekjendtere; Jøden, som den var udstædt til, bragte mig ikke allene til at betale ham, men ogsaa at jeg to gange maatte betale ham. — O! det er det aller-
verste og nederdrægtigste Folk — — Hvad siger De dertil? De synes gandske nedslaaet
Den

Den Reisende.

Hvad skal jeg sige? jeg maa sige, at jeg meget ofte har hørt denne Klage —

Baronen.

Og er det ikke sandt, deres Ansigtes Miner har noget, som strax indtager os imod dem? man synes at læse gandske tydelig i deres Synne, at de ere listige, uden Samvittighed, egennyttige, Bedragere og meenederske Mennesker. — Men hvorfor vender De sig fra mig?

Den Reisende.

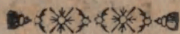
Som jeg hører, min Herre, er De en stor Kiender af Ansigter, og jeg frygter at mit —

Baronen,

O! De gior mig gandske bekymret. Hvor kan De falde paa den Mistanke? Uden at være en Kiender af Ansigter, maa jeg sige Dem, at jeg aldrig har funden saa oprigtig, høymodig og takkelig en Mine som Deres.

Den Reisende.

Og skal jeg tilstaae Dem Sandhed, saa er jeg ingen Ven af almindelige Domme over et heelt Folk — De tager ikke min Frihed ilde op — Jeg skulde meene, at der blant alle Folk kan findes gode og onde Gemytter. Og blant Jøderne — —

Envende Scene.

Frøkenen, de Forrige.

Frøkenen.

Ach! Papa — — —

Baronen.

Nu, nu, kun brav vild, brav vild. Jer
løb du for mig. Hvad skulle det betyde? —

Frøkenen.

For Dem løb jeg ikke, Papa, men kun
for Deres Bebreidelser.

Baronen.

Den Forstiel er meget fin. Men hvad
havde du da gjort, som fortierte mine Be-
breidelser.

Frøkenen.

O! det veed De vel alt. De saae det
jo! Jeg var her hos Herren — —

Baronen.

Nu? og — —

Frøkenen.

Og Herren er en Mands Person, og
De har befaleet mig ikke at have for meget at
bestille med Mandfolk — —

Baronen.

O denne Undtagelse kunde du slut-
tet dig til selv. Jeg vilde ønske, at han
kunde

kunde lide dig. — — Jeg vilde med Fornøjelse see det, om du og saa bestandig var hos ham — —

Frokenen.

Ach! — — Det har nok været baade første og sidste gang — — hans Tiener lægger alt paa Hestene — — og det vilde jeg just sige Dem — —

Baronen.

Hvad? Hvem? Hans Tiener?

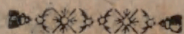
Den Rejsende.

Ja min Herre, jeg har besejlet ham det. Mine Forretninger, og Frygt for at falde dem besværlig — —

Baronen.

Hvad i al Evighed skal jeg tænke om dette? skal jeg ikke have den Lykke nærmere at viise Dem, at De har gjort sig et erkjendtligt Hjerte forbunden? O! jeg beder Dem, læg til Deres første Belgierning endnu den anden, som vil være mig ligesaa kjær, som mit Livs Frelse; bliv hos mig nogen Tid — I det ringeste nogle Dage; jeg vilde evig bebrejde mig selv, at jeg havde ladet en Mand, som De, rejse fra mig ukiendt, ubesøret, ubelønnet, om det ellers staaer i min Magt. Jeg har i Dag ladet nogle af min Slægt bede til mig, for at deele min Fornøjelse med dem, og forskaffe dem den Lykke, at lære at kiende min Skyts-Engel.

Dem

Den Rejsende.

Men jeg maae nødvendig — —

Frokenen.

Blive her, min Herre, blive her. Jeg løber hen at sige deres Tiener, at han igien skal sadle af. Dog der er han alt.

Ottende Scene.

Christoffer, (i Støvler og Sporer med to Mantel Sække under Armene)

De Forrige.

Christoffer.

Nu, min Herre, alting er ferdig, Snart! Afskott noget i Afskeeds Formularerne; hvortil nyttter den megen Snik Snak, naar vi ikke kan blive her?

Baronen.

Hvad hindrer Eder da i at blive her?

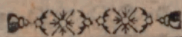
Christoffer.

Visse Betragtninger, min Herr Baron, som har min Herres Egenfindighed til Grund, og hans Høymodighed til Forevending.

Den Rejsende.

Undertiden er min Tiener ikke klog: De maae forlade ham det. Jeg seer at Deres Venner virkelig ere meere end Komplimenter. Jeg vil derfor give mig; at jeg ikke af Frygt for at være grov, skal begaae en Grovhed.

Ba:

Baronen.

O hvor stor Tak er jeg Dem skyldig.

Den Reisende.

J kan kun gaae, og igien sadle af. Vi vil ikke bort førend i Morgen.

Frøkenen.

Nu hører han ikke? Hvorfor staaer han der? han skal gaae, og igien sadle af.

Christoffer.

Med al rette skulle jeg blive vreed. Det er ogsaa nær ved, at min Brede vil vaagne, dog siden der ikke kommer noget verre af, end at vi skal blive her og saae at æde og drikke, og vel lade os pleye, saa vil jeg lade det gaae. Ellers er jeg ikke for unødvendig Umage — veed De det?

Den Reisende.

Hold Mund: J er alt for uforskammet.

Christoffer.

Fordi jeg siger Sandhed.

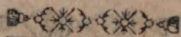
Frøkenen.

O det er ypperligt, at De bliver hos os. Nu holder jeg engang saa meget af Dem. Kom — jeg vil viise Dem vores Have. Den vil staae Dem an.

Den Reisende.

Det er gandske vist, min Frøken, dersom den staaer Dem an.

Frø-

Frokenen.

De behager at komme. — Imidlertiid bliver det Middag. Papa De tillader det jo?

Baronen.

Jeg vil endog selv gaae med — —

Frokenen.

Nei, nei det forlanger vi ikke, De har at forrette.

Baronen.

Jeg har nu intet vigtigere at forrette, end at fornøye min Giest.

Frokenen.

Han vil ikke blive vreed derfor: Er det ikke sandt min Herre? (sagte til ham) De maae sige nei — — Jeg vilde saa gierne gaae med Dem alleene.

Den Reisende.

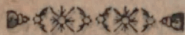
Det vil fortryde mig, at jeg saa let har ladet mig bevæge til at blive, dersom jeg seer, at jeg er dem det allermindste til Forhindring. Jeg beder derfor — — —

Baronen.

O! hvorfor agter De, hvad Barnet siger?

Frokenen.

Barn? — — Papa gier mig dog ikke saadan Skam — Herren vil tænke jeg er saaa ung, saa ung — — leer De sig kun ikke derom, jeg er gammel nok til at spatsere med
Dem

Dem — — Kom! — — Men see engang —
Deres Tiener staaer der endnu med Mantelsækkene under Armene

Christoffer.

Jeg tænkte, det kun angik den, som maa
bære dem.

Den Rejsende.

Die stille! man beviser jer alt for stor
Ure.

Tiende Scene.

Lisette, de forrige

Baronen.

(I det Lisette kommer)
Min Herre jeg skal strax komme efter, om
De behager at følge min Datter i Haven.

Frokenen.

O! bliv De kun borte saa længe De
behager, vi skal nok fordrive hinanden Ti-
den. Kom — —

(Frokenen og den Rejsende gaar)

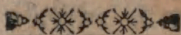
Baronen.

Lisette, jeg har noget at sige dig — —

Lisette.

Nu?

Bar-

Baronen.

(Sagte til hende)

Jeg veed endnu ikke hvem vores Giest er. Af visse Marsager gider jeg ikke heller spurgt ham. Af Tjeneren kunde Du nok —

Lisette.

Jeg forstaaer Dem. Min egen Nysgierrighed drev mig dertil og derfor kom jeg hid — —

Baronen.

Gier Dig da Umage — og giv mig Efterretning derom. Jeg skal takke Dig derfor.

Lisette.

Gaae De kun.

Christoffer.

Altsaa tager De det ikke ilde op, min Herre, at vi finde os fornøiede hos Dem. Men for min Skyld, heder jeg, De ingen Uleilighed gier sig, jeg er fornøyet med alt hvad som er ved Haanden.

Baronen.

Lisette, jeg overgiver ham til Din Omsorg. Lad ham ikke lide Mangel paa noget.
(han gaaer.)

Christoffer.

Jeg anbefaler mig altsaa, Mademoiselle til deres gunstige Omsorg, som ikke skal lade mig lide Mangel paa noget. (vil gaae)

Tien-

Tiende Scene.

Christoffer, Lisette.

Lisette.

(holder paa ham)

Mei min Herre, jeg kan umueligt bringe det over mit Hierte, at lade ham være saa uhøflig — Er jeg ham ikke Vige nok, at han kan blive hos mig?

Christoffer.

For Pokker! Hun regner det nøye Maa-
mesel. Om hun er Vige nok, eller for me-
get kan jeg ikke sige. Dog naar jeg skulle
slutte af hendes veltalende Tunge, saa tør
jeg næsten paastaae det sidste — For nærvæ-
rende Tiid i det ringeste, maa De tillade mig
at forlade Dem — De seer jeg har Hæn-
derne og Armene fulde — naar mig hungret
eller tørster skal jeg være hos Dem.

Lisette.

Saaledes gjør vores Nimrod ogsaa.

Christoffer.

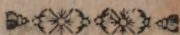
For Pokker! det maa være en fornuft-
tig Mand. Han gjør ligesom jeg.

Lisette.

Vil De lære at kende ham, saa ligger
han ved Baghuset i en Lænke.

Christoffer.

For en Ulykke! Jeg troer hun mener
Hunden. Altså mærker jeg nok at hun har
for-

forstaaet den Regemlige Hunger og Tørst. Men den meente jeg ikke, men Kierligheds Hunger og Tørst. Den Mamesel, den. Er hun nu tilfreds med min Forklaring?

Lisette.

Bedre end med det forklarede.

Christoffer.

Ei! i Fortroelighed — — vil hun maaskee tillige sige dermed, at min Kierligheds Erklæring ikke vil være hende imod?

Lisette.

Maaskee! Vil han giere mig en? Ret Alvor!

Christoffer.

Maaskee!

Lisette.

Ja! hvilket Svar! maaskee.

Christoffer.

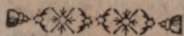
Og det var dog ikke et Haar anderledes end hendes.

Lisette.

Men i min Mund vil det sige noget langt andet. Maaskee, er et Fruentimmers største Fed. Thi hvor slet vores Spil end er, maae vi dog aldrig lade os likke i Kortet.

Christoffer.

Ja saa faaer vores Sager en anden Anseelse. Efter mine Tanker vil vi strax
gaae

gaae til Sagen — — (han kaster begge Mantel-
Sækkene paa Jorden) Jeg veed ikke hvorfor jeg
gier mig Livet saa suurt? Jeg der! — —
Jeg elsker hende, Mamsel — —

Lisette.

Det kalder jeg at sige meget med faa
Ord. Vi vil anatomere det — —

Christoffer.

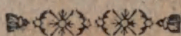
Nei, vi vil heller lade det blive heelt.
Dog, — at vi i god Roe kan aabenbare hin-
anden vores Tanker; — — behager hun at
sætte sig — — jeg bliver træt af at staae —
uden Omstændigheder — — (han nøder hende
at sætte sig paa Mantel-Sækken) — jeg elsker
hende Mamsel — —

Lisette.

Men — Jeg sidder forbistret haardt —
jeg troer her er Beger i — —

Christoffer.

Ja, og det ret rørende og vittige —
og dog sidder De haart derpaa? det er min
Herres Reise-Bibliothek. Det bestaaer af
Lystspil, som foraarsage Graad, og Serge-
spil, som opvække Latter, af rørende Helte-
Digte, af dybsindige Drikke-Viiser, og des-
lige nye Karitæter. Dog vi vil tulle. Sæt
sig paa min; — — uden Omstændigheder! —
Min er blødest.

Lisette.

Han forlade mig! — — saa grov vil jeg ikke være — —

Christoffer.

Uden Omstændigheder — — uden Komplimenter! — — vil hun ikke? saa skal jeg bære hende — —

Lisette.

Siden han da befaler — —

(staaer op og vil sætte sig paa den anden)

Christoffer.

Befale? Gud bevares — — Nei befale vil sige meget — — tager De det i den Meening, saa bliv heller siddende — —

(han sætter sig igjen paa sin Mantelsæk)

Lisette.

(sagte)

Den grove Knold! Dog jeg maae ikke agte det — —

Christoffer.

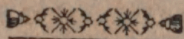
Hvor var det vi slap? — Ja, — ved Kierligheden — — jeg elsker hende altsaa, Mamsel. je vous aime vilde jeg sige, dersom hun var en fransk Marquise.

Lisette.

Hillemand! han er vel aldrig en Fransos — —

Christoffer.

Nei jeg maae tilstaae min Skam. Jeg er kun en Dansk — — men jeg har havt den

den Enkelt, at kunde omgaaes adskillige Fransoser, og da har jeg lært saa temmelig, hvad der hører til en retscaffen Karl. Jeg tænker ogsaa man strax kan see det paa mig.

Lisette.

Altsaa kommer han nok fra Frankrig med hans Herre?

Christoffer.

Na nei — —

Lisette.

Hvorfra da? I Sandhed dog! — —

Christoffer.

Der, hvor vi kommer fra, ligger endnu nogle Miile bag Frankrig.

Lisette.

Dog vel aldrig fra Italien?

Christoffer.

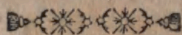
Ikke langt dervfra — —

Lisette.

Altsaa fra Engeland — —

Christoffer.

Næsten Deel. Engelland er en Provins deraf. Vi har hiemme over 50 Miile herfra — — Men hillemænd — — mine Heste — — de arme Dyr staae endnu sadlede. Forlad mig Ramsel — — gesvindel staae op — — (han tager Mantelsækkene

ne igien under Armene) — — Trods min inderlige Kierlighed — — maae jeg dog gaae og først forrette det nødvendige — — vi har endnu den heele Dag, og det som er det beste, den heele Nat for os. Vi skal nok blive eenige — — Jeg skal nok vide at finde Dem igien — —

Ellevte Scene.

Lisette, Morten Krumm.

Lisette.

Uf ham vil jeg kun faae lidet at vide. Enten er han for duns eller for fin. Og begge ere lige flemme at udforske.

Morten.

Saa, Jfr. Lisette? Det er og en Karl den, til at stifke mig ud!

Lisette.

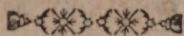
Det har han ikke nodig.

Morten.

Saa? har han det ikke nodig? og jeg tænker jeg har, jeg veed ikke selv, hvor stor Plads i hendes Hierte.

Lisette.

Det volder, Hr. Foged, han tænker det. Folk af hans Lige har Ret til at tænke

ke urimmeligt. Derfor ærgrer jeg mig ikke hel-
 er over, at han har tænkt det, men over at
 an har sagt det til mig. Jeg gad nok
 vidst, hvad mit Hierte kom ham ved? med
 hvad for Tienester, med hvad for Forcerin-
 ger har han forhvervet sig Ret dertil? — —
 Nu giver man ikke meere Hierter bort for
 Vind og Væir. Tænker han maaskee jeg
 er forlegen med mit? Jeg skal nok finde en
 ærlig Mand til det, førend jeg kaster det for
 Sviin.

Morten.

For Dievelen! det er haart. Jeg maae
 tage mig en Priis Tobak derpaa — — maa-
 skee jeg igien kan nyse det bort. (Trækker den
 stiaalne Daase frem, spiller nogen Tiid dermed i
 Hænderne, og tager endelig en Priis paa en stolt
 og latterlig Maade)

Lisette.

(Skeeler til ham fra Siden)

Hvor, for en Ulykke, faaer den Karl
 den Daase fra?

Morten.

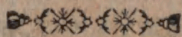
Behager hun en Priis Tobak?

Lisette.

O Deres underdanige Tjenerinde, min
 Hr. Foged (hun tager)

Morten.

Hvad dog en Solv Daase ikke formaaer? —
 En Madike kunde ikke være smidigere.

Lisette.

Er det en Selv Daase?

Morten.

Var den ikke af Selv, saa havde Morten Krumm den ikke.

Lisette.

Er det ikke tilladt at see paa den?

Morten.

Jo, men kun i mine Hænder — —

Lisette.

Fasongen er hyppelig — — —

Morten.

Ja den veier heele 5 Lod — —

Lisette.

Alleene for Fasongens Skyld gad jeg eyet saadan Daase — —

Morten.

Naar jeg lader den smelte, er Fasongen til hendes Tieneste —

Lisette.

De er alt for artig — — uden Tvivl er den en Foræring?

Morten.

Ja den koster mig ikke en Døit.

Lisette.

J Sandhed saadan en Foræring kunde ret forblinde et Fruentimmer! De kan gior
re

re Deres Enkke dermed, Hr. Foged. Jeg i det mindste vilde forsvare mig meget slet, naar man angreb mig med en Sely Daase. Med saadan en Daase havde en Elsker vunden Spil i Hænderne imod mig.

Morten.

Jeg lugter Luntten, jeg lugter Luntten —

Lisette.

Da den desuden ikke koster Dem noget, vilde jeg raade Dem Hr. Foged, at giøre sig en god Beninde dermed —

Morten.

Jeg lugter Luntten, jeg lugter Luntten —

Lisette.

(venlig)

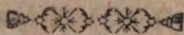
Vilde De vel forære mig den? — —

Morten.

O! om Forladelse — — Nu giver man ikke meere Sely Daaser bort for Bind og Bæir. Tænker hun da Hfr. Lisette, jeg er saa forlegen med min? Jeg skal nok finde en ærlig Mand til den, førend jeg kaster den for Sviin.

Lisette.

Har man nogen Tiid seet en dummere Grovhed! — — at agte et Hjerte lige ved en Snustobaks Daase?

Morten.

Ja, et Steen Hierte en Selv Smustobaks Daase — —

Lisette.

Maaskee det ikke længere var Steen, dersom — — dog alt hvad jeg kunde sige vilde være forgieves — — han er ikke min Kierlighed værd — hvilken godhiertig Tasse jeg dog er — (vil græde) nær var det jeg havde troet, at Fogden endda var en af de ærlige Folk, der meener ligesom de siger —

Morten.

Og hvilken godhiertig Tasse er ikke jeg, som troer, at et Fruentimmer meener ligesom hun taler — der min lille Lisette, græd ikke — (giver hende Daasen —) Men nu er jeg dog vel hendes Kierlighed værd? — — For først forlanger jeg intet uden at kysse paa hendes smukke Haand — (kysser den) Ach, hvor smager det —

Solgte Scene.

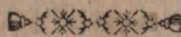
Frokenen, de Forrige.

Frokenen.

(kommer listende og støder hans Hoved paa hendes Haand)

Si, Hr. Foged! vær saa god og kys ogsaa min Haand?

Si-

Lisette.

Saa gid — —

Morten.

Hjertelig gierne, naadige Frøken, —
(vil kysse hendes Haand)

Frøkenen.

(gir ham et Prefsigen)

J Slubbert! forstaaer J ikke Skiemt?

Morten.

Det maa være Fanden ikke Skiemt! —

Lisette.

Ha! Ha! Ha! (leer ham ud) O det gjør
mig ont for ham, min kiære Hr. Foged —
Ha! Ha! Ha!

Morten.

Saa, og hun leer endda oven i Kiøbet?
Er det min Tak? Meget got, meget got —
(han gaaer)

Lisette.

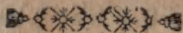
Ha! Ha! Ha!

Trettende Scene.

Lisette, Frøkenen.

Frøkenen.

Det havde jeg aldrig tænkt, hvis jeg ikke
havde seet det, du lader dig kysse? og
det af Fogden?

Lisette.

Jeg veed ikke heller, hvorfor hun lurer paa mig? Jeg tænker hun gaaer og spadserer i Haven med den Fremmede —

Frokenen.

Ja, og jeg havde endnu været hos ham, dersom Papa ikke var kommen. Men saa kan jeg jo ikke tale et klogt Ord med ham. Papa er alt for alvorlig —

Lisette.

Ei, hvad kalder hun da et klogt Ord? Hvad har hun vel at tale med ham, som hendes Papa ikke maae høre?

Frokenen.

Lusinde Ting — men du gjør mig vreed, dersom du endnu spørger mig om meere. Nok er det, jeg gider lidt den Fremmede. Det tør jeg dog vel tilstaae?

Lisette.

Uden Tvivl vilde hun blive skrækkelig vreed paa hendes Papa, dersom han engang skaffer hende saadan en Brudgom. Og alvorlig talt, hvem veed, hvad han gjør. Skade er det kun, at hun ikke er nogle Aar ældre; det kunde maaskee snart bringes i Rig-tighed.

Frokenen.

O, kommer det kun an paa Alderen; saa kan jo Papa gjøre mig nogle Aar ældre. Jeg skal i Sandhed ikke sige ham imod.

Li-

Lisette.

Men, jeg veed endnu et bedre Raad. Jeg vil give hende nogle Mar af mine, saa ere vi begge hiulspne. Saa er jeg ikke for gammel, og hun ikke for ung.

Frøkenen.

Det er ogsaa sandt. Det gaaer jo an.

Lisette.

Der kommer den Fremmedes Tiener. Jeg maa tale med ham. Det er alt til hendes Beste — Lad mig være allene med ham — gaae sin Vej.

Frøkenen.

Men forgiæt ikke Narene — her Du Lisette!

Tiortende Scene.

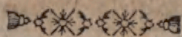
Lisette, Christoffer.

Lisette.

Min Herre, Dem hunger og tørster nok, siden De alt kommer igien? Ikke?

Christoffer.

Jo vist — Men mærk vel, som jeg har forklaret Hunger og Tørst. Skal jeg tilstaae hende Sandhed, min kiere Jomfrue, saa havde jeg alt et Dye paa hende i gaar, saasnart jeg steg af Hesten. Dog, saasom
ieg

jeg tænkte kun at blive her nogle saa Timer, holdt jeg for, det ikke var Umagen værd, at gjøre mig bekendt med hende. Hvad havde vi kundet forrette i saa kort en Tiid? Vi havde været nødt til at begynde vor Roman bag fra. Men det er dog ikke alt for sikker at tage bag og sætte for.

Lisette.

Det er sandt. Men nu kan vi gaae ordentlig til Værks De kan gjøre mig Deres Erklæring, jeg kan svare derpaa. Jeg kan sige Dem mine Tvivl, De kan opløse mig dem. Vi kan betænke os ved hvert Skridt vi gjøre, og har ikke nødig, at sælge hinanden Ratten i Sækken. Havde De strax i gaar gjort mig Deres Kierligheds Erklæring, det er sandt jeg havde taget derimod. Men betænk engang selv, hvormeget jeg havde vovet, dersom jeg ikke engang havde haft Tiid til at lade mig underrette om Deres Stand, Formue, Fædreneland, Besætning og deslige mere?

Christoffer.

For Pokker! Men havde det og giordtes nødig? Saa mange Omstændigheder? Hun kunde jo ikke gjøre flere ved et ordentlig Ægteskab.

Christoffer.

O! dersom det kun kom an paa et lumpent Ægteskab, saa var det latterligt, om jeg

jeg vilde høyt saa megen Samvittighed. Men med en Kierligheds Forstaaelse er det noget langt andet. Her bliver den ringeste Bagatelle til en vigtig Punkt. Altsaa maa De ikke vente den ringeste Villighed af mig, dersom De ikke tilfredsstiller min Nysgierrighed i alleting.

Christoffer.

Nu? Hvorvidt strækker den sig?

Lisette.

Saa som man dog allerbest kan deemme om en Tjener efter hans Herre, saa forlang jeg for alting at vide —

Christoffer.

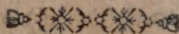
Hvem min Herre er? Ha! ha! Det gaaer lystigt. De spørger mig om noget, som jeg selv gierne spurgte Dem om, dersom jeg troede, De vidste mere end jeg —

Lisette.

O! Tænk ikke at slippe mig med saasdan en gammel udpisket List. Med saa Ord jeg maa vide hvem Deres Herre er, eller alt vor Venskab har Ende.

Christoffer.

Jeg har kun kiendt min Herre i fire Uger. Saa længe er det siden jeg blev antaget i hans Tjeneste i Hamborg. Derfra har jeg fulgt ham, men aldrig gjort mig den Umage at spørge enten om hans Navn eller

eller Stand. Saa meget er vist, riig maa han være. Thi han har hverken ladet mig eller sig selv lide Nød paa Reisen. Og hvad har jeg nødig at bekymre mig om mere?

Lisette.

O! hvad skal jeg love mig af Deres Kierlighed, da De ikke engang vil betro min Taushed saa ringe en Ting? Aldrig vilde jeg være saa imod Dem. For Exempel, her har jeg en smuk Selv Snus = Tobaks Daase —

Christoffer.

Ja nu —

Lisette.

De tør kun bede mig meget lidet, saa siger jeg Dem af hvem jeg har faaet den —

Christoffer.

O! det kan just ikke hjælpe mig stort. Hellere gad jeg vidst, Hvem der skal faae den af Dem?

Lisette.

Heroni har jeg egentlig endnu ikke besluttet noget vist. Dog om De ikke skulle faae den, har De ingen anden at takke derfor, end sig selv. Jeg skulle visselig ikke lade Deres Oprigtighed blive ubelønnet.

Christoffer.

Eller meget mere min Snakksomhed. Dog, saa sandt jeg er en ærlig Karl, dersom jeg denne Gang er taus, saa er jeg det af Nød

Nød. Thi jeg veed intet at sladdre. For en Ulykke! hvor gierne vilde jeg ikke udøse mine Hemmeligheder, dersom jeg kun havde nogle.

Lisette.

Adieu. Jeg vil ikke længer bestorme Deres Dyd. Jeg ønsker kun, at den snart maae hielpe dem til en Solv Daase og en Kiereste, saaledes som den nu har skilt Dem ved begge Deele. (vil gaae)

Christoffer.

Hvorhen! hvorhen! Taalmodighed (sagte) Jeg seer mig nødt til at lyve. Thi saadan en Forøring kan jeg jo dog ikke lade gaae fra mig? Det kan vel heller ikke skade meget?

Lisette.

Nu, vil De give bedre Kiøb? Men — Jeg seer alt det falder Dem tungt. Nei, nei. Jeg vil intet vide —

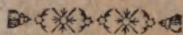
Christoffer.

Ja, ja, De skal vide alting (sagte) hvem der nu kunde lyve dygtig! — Her kun — min Herre er — er en af Adel. Han kommer — vi kommer med hinanden fra — fra — fra Holland. Han maatte — for visse Fortrædeligheders Skyld — en Bagatelle — et Mords Skyld — tage Flugten —

Lisette.

Hvad et Mord?

Chri:

Christoffer.

Ja — men for et honet Mords — en
Duels Skyld maatte han tage Flugten —
og just nu — er han paa Flugten —

Lisette.

Og De min Ven? —

Christoffer.

Jeg er ogsaa paa Flugten med ham.
Den Dræbtes Venner har ladet os forfølge,
og for denne Forfølgelses Skyld — Nu kan
De læt gaae Resten — Hvad den Ulykke
skal man ogsaa gjøre? Betænk det selv en
ung nærværende Flodskæg bestemmende os. Min
Herre fældte ham. Det var nødvendigt. Be-
stemmer nogen mig gjør jeg det samme el-
ler — eller giver ham en Drefigen. En
ærlig Karl maae intet lade sidde paa sig.

Lisette.

Det er brav! saadanne Folk maa jeg
lide; thi jeg er ogsaa noget hidsig. Men
see engang, der kommer Deres Herre, skul-
le man vel see det paa ham, at han var
saa hidsig og grim?

Christoffer.

O kom! vi vil gaae af Venen for
ham. Han kunde maaskee see paa mig, at
jeg har forraadt ham.

Lisette.

Som De vil —

Chri-

Christoffer.

Men Sølv Daasen —

Eisette.

Kom kun. (sagte) Jeg vil først see hvad min Herre vil forære mig, for min opdagede Hemmelighed; saaer jeg noget anseeligt, skal han have den.

Femtende Scene.

Den Reisende.

Jeg savner min Daase. Det er en Bagatelle. Dog gjør dens Tab mig ont. Skulle vel Fogden? — Dog jeg kan have tabt den — Jeg kan af Uforsigtighed have revet den ud — End ikke med sin Mistanke maa man fornærme nogen. Dog alligevel, han trængte sig ind paa mig — han snappede efter Uhret — jeg greb ham; kunde han ikke ogsaa have snappet efter Daasen, uden at jeg har mærket det?

Sextende Scene.

Morten Krumm, den Reisende.

Morten.

(Naar han seer den Reisende, vil han gaae tilbage)
Hei!

Den Reisende.

Nu, nu kom kun nærmere min Ven! — (sagte) Er han ikke saa frygtsom, som om han vidste mine Tanker — Nu? Kom kun nærmere!

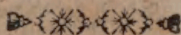
Morten.

(trodsig)

Ach! Jeg har ikke Tid! Jeg veed alt, De vil fladre med mig. Jeg har vigtigere Ting at forrette. Jeg gider ikke hert Deres Heltegierninger tilgange. Fortæl dem for en anden, som endnu ikke veed dem.

D

Den

Den Reisende.

Hvad hører jeg? Før var Fogden enfoldig og høflig, nu er han uforkammet og grov. Hvilket Er da Eders rette Maske?

Morten.

Ei! det har Fanden lært Dem, at skjelde mit Ansigt for en Maske. Jeg vil ikke trættes med Dem, — ellers — (vil gaae)

Den Reisende.

Hans uforkammede Opførsel bekræfter mig i min Mistanke. Men, men, Taalmodighed! Jeg har noget vigtigt at spørge Jer om —

Morten.

Og jeg vil slet intet svare derpaa, det maa være saa vigtigt som det vil. Spar derfor kun Deres Spørgsmaal.

Den Reisende.

Jeg vil vove det — Dog hvor vilde det ikke fortryde mig, dersom jeg gjorde ham Uret — Min Ven, har I ikke seet min Daase? — Jeg savner den —

Morten.

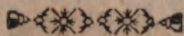
Hvad er det for et Spørgsmaal? Er det min Skyld, at man har stiaalen den fra Dem? Hvad seer De mig an for? For Hæleren eller for Stiæleren?

Den Reisende.

Hvem taler om at stiaale? I forraader Jer næsten selv —

Morten.

Jeg forraader mig selv? Altsaa meener De

De, jeg har den? Veed De og hvad det har paa sig, at beskylde en ærlig Karl for sligt? Veed De det?

Den Reisende.

Hvorfor skriger I saa? Endnu har jeg ikke beskylt Jer for noget. I anklager Jer selv. Desuden veed Jeg ikke, om jeg just havde stor Uret? Hvem fik jeg fat paa fer, da han vilde gribe efter mit Uhr?

Morten.

O! De er en Mand, som heller ingen Skiemt forstaaer. Hører De det? — (sagte) Har han kun ikke seet den hos Lissette — Den Tøs er vel aldrig saa gal at prale med den —

Den Reisende.

O! Jeg forstaaer denne Skiemt saa vel, at jeg ogsaa troer, I vil skiemte med min Daase. Men naar man driver Skiemten for vidt, bliver den tilsidst til Alvor. Det gjør mig ont for Eders gode Rygte. Lad være jeg var overbevist om, at I ikke havde meent det saa ilde, vilde ogsaa andre. —

Morten.

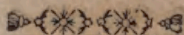
Ach — andre! — andre! — andre være for længe siden fæede af at lade sig bebrejde sligt. Dog, tænker De jeg har den, saa befæl mig — randsag mig —

Den Reisende.

Det vilde lade meget latterligt; desuden vilde det kun bevise meget lidet, om jeg end ikke fandt den.

Morten.

Saa meget vilde det bevise, at jeg ikke have

de den. Og at De skal see, jeg er en ærlig Karl, saa vil jeg selv vende mine Lommer. — Giv kun Afgt — det maatte skee ved Gædens Konst, dersom den falder ud —

Den Reisende.

O gjør Jer ingen Umage —

Morten.

Nei, nei, De skal see det, De skal see det, (vender den ene Lomme) Er der nogen Daa-
se? Brødkrummer ere der. Det kiere Brød!
(vender den anden) Der er ikke heller noget! Jo,
dog — et Stykke Almanak — Jeg glemmer
det for Bersenes Skyld ved hver Maaned, de
ere fortreffelige — Men at vi da nu kan kom-
me videre. Saa giv Afgt. Her vil jeg kræn-
ge den tredie. (I det han vender den, falder to store
Skieg udaf den) For Dievelen! hvad lader jeg der
falde? (Han vil gesvindt tage dem op, men den Reisen-
de er hurtigere og faaer eet af dem)

Den Reisende.

Hvad skal det forestille?

Morten.

(sagte)

O for en Ulykke! jeg tænkte jeg for længe
siden havde lagt det Rak fra mig.

Den Reisende.

Det er jo et Skieg. (sætter det for Hagen)
Kan jeg nu snart see en Jøde liig? —

Morten.

Ach giv hid! giv hid! hvem veed, hvad
De nu igien vil tænke? Jeg gjør mine smaae
Bern bange dermed. Dertil er det.

Den

Den Reisende.

J er saa god og lader mig beholde det.
Jeg vil ogsaa giere Bern bange med det.

Morten.

Ach! spøg dog ikke med mig. Jeg maa
have det igien (vil rive ham det af Haanden)

Den Reisende.

Gaae, eller — —

Morten. (sagte)

For Pokker! Nu maa jeg see jeg finder et
Snuithul. — Det er got. Det er got. Jeg
seer De er kommen hid til min Ulykke. Men,
Den Mand annamme mig, om jeg ikke er en
ærlig Karl! Og jeg vil see paa den, som kan
sige noget Ont om mig. Mærk det! Det maa
komme hvortil det vil, saa kan jeg giere min Sed
paa, at jeg ikke har brugt dette Skieg, til no-
get ont. (gaaer.)

Syttende Scene.

Den Reisende.

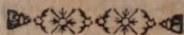
Dette Menneske selv bringer mig til en Mis-
tanke, som er ham høystskadelig. Kunde
han ikke være en af de forklædte Røvere. —
Dog, jeg vil gaae vaersom i min Formodning.

Attende Scene.

Den Reisende, Baron.

Den Reisende.

Skulde De ikke snart tænke, at jeg i gaar
var geraadet i en Næve's Fægtning med de
jødiske Straten Røvere, siden jeg har revet Skieg-
get af en af dem? (viser ham Skiegget)

Baronen.

Hvorledes forstaaer De det, min Herre; —
Men hvorfor forlod De mig saa hastig i Haven?

Den Reisende.

Tilgiv mig min Ubeslighed. Jeg vilde
strax komme til Dem igien. Jeg gif kun for
at leede efter min Daase, som jeg maa have tabt
heromkring.

Baronen.

Det gier mig meget ont, om De skulle li-
de Skade hos mig.

Den Reisende.

Skaden er ikke saa stor — Men betragt
dog dette uanseelige Skieg.

Baronen.

De har alt engang viist mig det? Hvorfor?

Den Reisende.

Jeg vil forklare mig tydeligere for Dem.
Jeg troer — Dog nej, jeg vil holde min For-
modning hos mig selv —

Baronen.

Deres Formodning? Forklar sig —

Den Reisende.

Jeg har overilet mig. Jeg kan tage Feil —

Baronen,

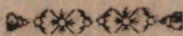
De gier mig uroelig.

Den Reisende.

Hvad tænker De om Deres Foged?

Baronen.

Nei, nei, vi vil ikke vende Taler til noe
get andet — Jeg besværges Dem ved den Vel-

gierning, De har bevist mig, aabenbar hvad De troer, hvad De formoder, hvori De kunde tage Feil?

Den Reisende.

Mit Spørgsmaals Besvarelse kan kun bevæge mig til at aabenbare Dem det.

Baronen.

Hvad jeg, tænker om min Foged? — Jeg holder ham for en meget ærlig og retskaffen Mand.

Den Reisende.

Saa beder jeg De forglemmer, at jeg vilde sige noget —

Baronen.

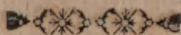
Et Skieg — Formodninger — Fogden — hvorledes skal dette hænge sammen? formaaer mine Bønner intet hos Dem? De kunde tage Feil? Lad være, De har taget Feil, hvad kan det ske de Dem hos en Ven?

Den Reisende.

De nøder mig for stærk. Allsaa siger jeg Dem, at Fogden af Uforsigtighed har ladet dette Skieg falde; at han havde endnu et, hvilket han i en Hast puttede hos sig igien; at hans Tælle forraadte et Menneske, som troer, at man tænker ligesaa meget ont om ham, som han gjør; og at jeg desuden har grebet ham over et ikke alt for ærligt — i det ringeste ikke alt for klogt Greb.

Baronen.

Det er ligesom mine Øyne paa engang blive aabnede. Jeg frygter — De ikke har taget Feil. Og De tog i Betænkning, at aabenbare mig saadant? Jeg vil i dette Øyeblik gaae hen

og anvende alting, for at komme efter Sandheden:
Skulle jeg have min Morder i mit eget Huus?

Den Reisende.

Dog beder jeg De ikke bliver vreed paa mig, dersom De til al Lykke skulle finde min Formodning falsk. De har nødt mig den af, ellers havde jeg evig tiet dermed.

Baronen.

Enten jeg finder den sand eller falsk, skal jeg dog altid takke Dem derfor.

Mittende Scene.

Den Reisende, siden Christoffer.

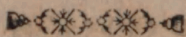
Den Reisende.

Bil han kun ikke være for hastig med ham — thi hvor stor end Mistanken er, kan han dog være uskyldig — Jeg er ganske bange — Det er virkelig ingen ringe Sag, at giere Underhavende mistænkt hos deres Herre. Finder han dem end uskyldige, taber han dog bestandig al Fortroelighed til dem — i Sandhed, naar jeg ret betænker det, skulle jeg have tiet — Vil man ikke holde Egennytte og Havn for Aarsagen til min Mistanke, naar man faaer at vide, at jeg havde tilskrevet ham mit Forliis? Ja jeg vilde være, jeg veed ikke hvormegest, skyldig, dersom jeg igien kunde hindre denne Undersøgelse — —

Christoffer.

(kommer leende.)

Ha! ha! ha! Beed De hvem De er min Herre?

Den Reifende.

Veed I, at I er en Nar? Hvorfor spørger I?

Chriftoffer.

Got, fiden De da ikke veed det, faa vil jeg fige Dem det. De er en af Adel. De kommer fra Holland. Der har De havt Fortrædeligheder for en Duel. De har været faa Iyffelig, at dræbe en ung næsviis Karl. Den Dræbtes Venner har stærk forfulgt Dem. De har taget Flugten. Og jeg har den Ære, at følge dem paa Flugten.

Den Reifende.

Drømmer I, eller raser I?

Chriftoffer.

Ingen af Deelene. Thi for en rafende var min Tale for floa, og for en Drømmende for gal.

Den Reifende.

Hvem har indbildt jer dette affindige Tøh?

Chriftoffer.

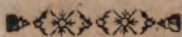
Nei, derved betakker jeg mig, at man ſkal bilde mig noget ind. Men synes Dem ikke, at det er vel nok opfundet? I den korte Tid man gav mig til at lyve, kunde jeg i Sandhed ikke falde paa noget bedre. Nu er De i det rimſte frie for videre Ansagerrighed.

Den Reifende.

Men hvad ſkal jeg begribe af alt dette?

Chriftoffer.

Intet meere end Dem behager, Reften overlader De mig. Her kun engang, hvordan
det

det gik til, Man spurgte mig om Deres Navn, Stand, Fædeland, Forretninger; jeg lod mig ikke bede længe, jeg sagde alt hvad jeg vidste derom, det er: Jeg sagde, jeg vidste intet. De kan læt tænke, at denne Efterretning var meget utilstrækkelig, og at man havde liden Marsag, at være tilfreds dermed. Man satte altsaa videre an paa mig, men forgieves, jeg blev taus, siden jeg havde intet at tie med. Dog en Foræring, som man tilbød mig, bragte mig endelig saa vidt, at jeg sagde meere end jeg vidste, det er: jeg loi.

Den Reisende.

Nedrige Gemyt, jeg troer en skiden Fordeel vilde bevæge eder til at forraade Fader og Fædreneland.

Christoffer.

Jeg vil dog aldrig troe, at jeg af en Hændelse har løyet Sandhed.

Den Reisende.

Uforfammede Bøgnere, I har sadt mig i en Forvirring, hvoraf —

Christoffer.

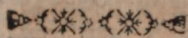
Hvoraf De strax kan redde sig, saa snart De lidt mere vil bekendtgjøre det smukke Tilnavn, De nys behagede at give mig.

Den Reisende.

Men bliver jeg ikke saa nødt til at give mig tilkiende?

Christoffer.

Desto bedre. Saa lærer jeg ogsaa at kende Dem ved samme Leilighed. Men dem selv

engang, om jeg vel med en god Samvittighed kunde giøre mig Samvittighed over denne Løgn? (trækker Daasen frem) Betragt engang denne Daase. Kunde jeg fortient den lettere?

Den Reisende.

Lad mig see den? (tager den i Haanden) Hvad seer jeg?

Christoffer.

Ha! Ha! Ha! Det tænkte jeg nok, at De vilde falde i Forundring, Er det ikke sandt. De loi selv et lidet Stykke, dersom De kunde fortiene sig saadan en Daase?

Den Reisende.

Og saa er det Jer, som har stiaalet den fra mig?

Christoffer.

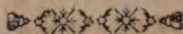
Hvordan? Hvad?

Den Reisende.

Eders Utroeskab ærgrer mig ikke saa meget, som den ubesindige Mistanke, jeg for den Sags Skyld har paadraget en ærlig Mand. Og I kan endda være saa rasende fræk, at vilde bilde mig ind, den var en — omendskiøndt næsten lige saa skammelig forhvervet — Foræring? gaar, kom aldrig meer for mine Dine!

Christoffer.

Dreemmer De eller — af Verbødighed vil jeg endda tie med det andet. Bringer maaskee Misundelse Dem til disse Paafund? Denne Daase skulle være Deres? jeg skal salva venia have stiaalen den fra Dem? om saa var; maatte jeg være en dum Dievel, at jeg vilde prale med den for Dem — Got, der kommer Pilette! hurtig

Kom hid! Hielp mig dog, at bringe min Herre til rette igien.

Endende Scene.

Lisette, de Forrige.

Lisette.

D min Herre, hvad for Uroeligheder kommer De af Sted hos os? hvad har da vores Foged gjort dem? De har gjort Herren gandske rasende imod ham. Man taler om Skiegge, om Daaser, om Plyndren, Fogden græder og bander at han er uskyldig, at De taler Usandhed. Herren kan ikke stilles tilfreds, og nu har han end ogsaa sendt Bud efter Sognefogden og Rettens Berientere, for at lade ham slutte. Hvad skal da alt det betynde?

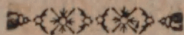
Christoffer.

O! Det er endnu ikke alt, hør engang, ja hør kun, hvad han nu har for, og det med mig
Den Rejsende.

Ja visselig har jeg overiilet mig min kiere Lisette. Fogden er uskyldig. Min ugudelige Tiener er den, som har styrtet mig i disse Fortrædeligheder. Han er den, som har stiaalet min Daase fra mig, som jeg havde Fogden mistænkt for; og Skægget kan gandske gierne være et Børneværk, som han sagde mig. Jeg gaaer, jeg vil give ham Erstatning, jeg vil bekiende min Vilfarelse, jeg vil ved overflødige Belgierninger faae ham til at glemme sin Fortræd.

Christoffer.

Nei, Nei, bliv De kun her. Først maa

De give mig Erstatning. For Dievelen, saa tael dog, Lisette, og sig hun, hvordan Sagen hænger sammen. Jeg var tilfreds hun med samt hendes Daase var paa Bloksbjerg! Skal jeg derfor lade mig giere til Tyn? har hun ikke foræret mig den?

Lisette.

Jo vist. Og den skal ogsaa blive ham foræret. —

Den Reisende.

Saa er det dog sandt? men denne Daase er min —

Lisette.

Deres? det har jeg ikke vidst.

Den Reisende.

Og altsaa har Lisette vel funden den? og min Uagtsomhed er Skyld i alle disse Forvirringer? (til Christoffer) jeg har altsaa gjort jer Uret? forlad mig det. Jeg maae blues ved, at jeg saa skammelig har overiilet mig.

Lisette.

(sagte)

For Pokker! Nu ret forstaar jeg det. O! O! han har ikke overiilet sig!

Den Reisende.

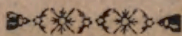
Kom, vi vil —

En og Tyvende Scene.

Baronen, de Forrige

Baronen.

Paa Dieblisset, Lisette, giv Herren hans Daase
(Kommer hastig frem)

se igien. Alting er opdaget. Han har tilstaaet det altsammen, og du har ikke skammet dig ved at tage Foræringer af saadan et Menneske? Nu? hvor er Daasen?

Den Reisende.

Det er er altsaa dog sandt? —

Lisette.

Han har for lang Tiid siden saaet den igien. Jeg tænkte af hvem De kan tage imod Tienester, af ham kan jeg og tage Foræringer. Jeg har lige saa lidet kiendt ham, som De.

Christoffer.

Altsaa er min Foræring Fanden i Bولد! som den kom, saa gif den!

Baronen.

Men allerkiæreste Ben, hvorledes skal jeg vise mig erkiendtelig imod Dem? De redder mig anden gang asen lige saa stor Fare. Jeg har Dem at takke for mit Liv. Uden dem havde jeg aldrig opdaget saa nær en Ulykke. Sognefogden en Mand, som jeg holdt for den ærligste paa mit heele Gods, har været hans ugudeliske Medhielper. Betænk derfor engang, om jeg nogen Tiid havde faldet paa dem? havde De reist fra mig i Dag —

Den Reisende.

Det er sandt — saa var den Hielp, som jeg troede at bevise Dem i Gaar, bleven meget usuldskommen. Jeg agter mig altsaa heist lykkelig, at Himlen havde udseet mig til denne uventede Opdagelse, og jeg glæder mig nu ligesaa meget, som jeg tilforn skielvede af Frygt, at jeg havde

taget Feil.

Baronen.

Jea beundrer ligesaa meget Deres Men-
neske-Kiærlighed, som Deres Heimodighed.
O gid det var sandt, som Lisette har sagt mig!

Toe og Tyvende Scene.

Frokenen, de Forrige.

Lisette.

Nu, hvorfor skulle det ikke være sandt?

Baronen.

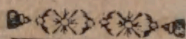
Kom min Datter, kom. Foreen dine Bø-
ner med mine, beed min Befrier, at antage din
Haand, og med din Haand min Formue. Hvad
kostbarere kan min Taknemmelighed give ham,
end dig, som jeg elsker ligesaa heit som ham. De
skal ikke forundre sig over, at jeg gier Dem saadant
et Tilbud. Deres Tiener har aabenbaret os, hvem
De er. Und mig den uskatteerlige Fornøielse, at
være erkientlig. Min Formue ligner min Stand,
og denne ligner Deres. Her er De sikker for
Deres Fiender, og kommer iblandt Venner,
som tilbeder Dem. Men hvad skal jeg tænke?
De bliver nedslagen?

Frokenen.

Er De maaskee bekymret for min Skyld?
Jeg forsikrer Dem, at jeg aldrig har adlydt min
Papa med større Fornøielse.

Den Reisende.

Deres Heimodighed sætter mig i den stør-
ste Forundring. Af det store Bedetlag, De
tilbyder mig, fiender jeg først, hvor ringe min

Belgierning er. Men hvad skal jeg svare Dem?
min Tiener har ikke sagt sandt, og jeg —

Baronen.

Gud give, De ikke engang var det, han
giver Dem ud for! Gid Deres Stand var rin-
gere end min! Saa blev dog mit Bederlag no-
get kostbarere, og De vil maaskee være mindre
utilbøynelig til at opfylde min Begiering.

Den Reisende.

(sagte)
Hvorfor aabenbarer jeg mig ikke? — D
kunde jeg lade mit Liv for Dem! saa har Deres
Dyd rørt mig. Men tilskriv det Skæbnen, og
ikke mig, at Deres Begiering ikke bliver opfyldt.
Jeg er —

Baronen.

Maaskee allerede gift?

Den Reisende.

Nei —

Baronen.

Nu? hvad da?

Den Reisende.

Jeg er en Jøde.

Baronen.

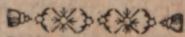
En Jøde? grusomme Hændelse!

Christoffer

En Jøde?

Lisette.

En Jøde?

Frokenen.

Hvad kan det skade? derfor kan De dog nok tage mig.

Lisette.

O tie Froken. Jeg skal siden forklare Dem, hvad det vil sige.

Baronen.

Saa gives der ogsaa Hændelser, hvor Himlen selv forhindrer os i at være taknemlige.

Den Reisende

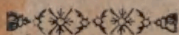
De er det meere end nok derved, at De vil være det.

Baronen.

Saa vil jeg i det mindste giøre saa meget som Skiebnen tillader. Jeg giver Dem min heele Formue. Jeg vil heller være fattig og taknemlig, end riig og utaknemlig.

Den Reisende.

End ogsaa dette Tilbud er forgiæves hos mig, da mine Fædres Gud har givet mig meere end jeg bruger. I Stæden for al Bederlag udbeder jeg mig intet, uden at De herester vil demme noget mildere, og mindre almindelig om mine Bredre. Jeg har ikke skuilt mig for Dem, fordi jeg skaaumede mig ved min Religion Nei, jeg saae, at De havde Tilbenelighed til mig, men Modbydelighed mod mit Folk. Og et Menneske, han maae være hvem han vil, saa holder jeg hans Benskab kostbart.

Baronen.

Jeg skammer mig ved min Opførsel.

Christoffer.

Nu kommer jeg til mig selv igjen fra min Henrykkelse. Hvad? De er en Jøde, og har havt det Hierte, at tage en ærlig Kristen i Deres Tieneste? De skulle tient mig. Saa havde det ret været efter Bibelen. Nei, De har i mig fornærmet hele Kristenheden. Jeg har før ikke kunde vide, hvorfor Herren paa Reisen ikke spiste Flesk, og ellers gjorde Hundrede Optøyer. Tænk kun ikke, at jeg længere vil følge Dem. Jeg skal oven i Kiebet forklage Dem.

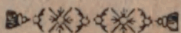
Den Reisende.

Jeg kan ikke vente af jer, at I skulle tænke bedre, end den anden Kristelige Pøbel. Jeg vil ikke føre jer til Gemyt de nuværdige Omstændigheder, jeg friede jer af i Hamborg. Jeg vil ikke heller tvinge jer til at blive længere hos mig. Dog, saasom jeg saa temmelig er fornøyet med jeres Tieneste, og jeg desuden før havde jer uskyldt mistænkt, saa giver jeg eder til Bederlag virkelig det, som I sette tilforn vilde forære eder. Siden vil jeg ogsaa betale jer eders Løn. Saa kan I gaae hvorhen I lyst.

(giver ham Daasen)

Christoffer

Nei, saa Skam! Jøderne ere heimodige Folk. De er en brav Mand. Top! jeg bliver hos

hos Dem! hvem veed om en Kristelig Herre efter saadan Tiltale havde foræret mig en Sølv Daase. Var Jeg ikke en Nar?

Baronen.

Alt hvad jeg seer af Dem gjør mig henrykt. Kom vi vil gjøre Anstalt, at de Skuldige blive bragt i sikker Forvaring. O! hvor vare ikke Jøderne værd at agte, dersom de alle ligenede Dem!

Den Rejsende.

Og hvor elskværdige vare ikke de Kristne, dersom de alle havde Deres Egenskaber.

(Baronen, Frøkenen, og den Rejsende gaar.)

Sidste Scene.

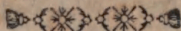
Lisette, Christoffer.

Lisette.

Altsaa, min Ven, har han forhen læiet for mig?

Christoffer.

Ja og det af tvende Aarsager. Først saasom jeg ikke vidste Sandheden, og for det andet saasom man ikke kan sige megen Sandhed for en Daase, som man maa give tilbage.

Eisette.

Og naar det kommer dertil, er han vel ogsaa selv en Jøde, hvormeget han end forstiller sig?

Christoffer.

Det er alt for nysgierrigt spurgt af en Jomfrue! Kom kun? (Han tager hende under Armen, og de gaar.)

